

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming Plesmanstraat 26 en 130 in Soesterberg	Datum	5 oktober 2023
Zaaknummer	Z2023-00000923	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2023-00014315	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	17 mei 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	<ol style="list-style-type: none">1. Voorschriften bij de ontheffing2. Voorgeschreven maatregelen3. Locatie plangebied4. Locatie aangetroffen verblijfplaatsen		

ARCADIS Nederland B.V. heeft namens Stichting Portaal een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Plesmanstraat 26 en 130 in Soesterberg (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000923.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de huismus en gierzwaluw.

We verlenen de ontheffing voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 maart 2024.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op onderhouds- en renovatiewerkzaamheden aan twee grondgebonden hoekwoningen in de bebouwde kom van Soesterberg. De voorziene werkzaamheden hebben als doel de woningen te renoveren tot Nul Op de Meter (NOM) woningen. De werkzaamheden hiervoor betreffen het opbouwen en afbreken van steigers, afzagen van gemetselde penanten op de bouwmuur, verwijderen van een dakkapel (alleen Plesmanstraat 130), verwijderen van de schoorsteen, verwijderen van dakpannen en het plaatsen van nieuwe goed isolerende schil (buitenmuur + dak). De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) voor de periode van 1 september 2023 tot en met 1 maart 2024.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 14 september 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De huismus en gierzwaluw zijn beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en gierzwaluw.

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie en uitvoering:

“De werkzaamheden zijn aan de betreffende specifieke locaties gebonden. De gekozen aanpak is het uitvoeren van onderhoud of verduurzaming. Alternatieven voor de uitvoering betroffen het niet renoveren of slopen van de bebouwing. Dit zal zwaarder wegende gevolgen hebben voor de aanwezige beschermde soorten. Tijdens de werkzaamheden wordt zoveel mogelijk gezorgd dat de huidige verblijfplaatsen van de betreffende beschermde soorten behouden blijven en indien dit niet mogelijk is, afdoende gecompenseerd, wat het duurzaam voortbestaan van de lokale populaties gegarandeerd.”

Planning:

“De planning van de werkzaamheden is in overleg met BAM afgestemd op de aanwezige soorten. Zodoende wordt rekening gehouden met de juiste ontmoedigingsperioden zodat de aanwezige soorten zo min mogelijk effecten

ondervinden ten gevolge van de werkzaamheden. Middels tijdige mitigatie, wordt ervoor gezorgd dat er te allen tijde voldoende alternatieve verblijfplaatsen voor de aanwezige beschermde soorten (huismus) aanwezig zijn.”

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de Wet natuurbescherming: “In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid”.

Onderbouwing en beoordeling van belang

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn om de woningen om te vormen tot Nul Op de Meter (NOM) woningen. Door de renovatie zullen de te verduurzamen woningen technisch in betere staat verkeren en beter geïsoleerd zijn. Door isolatie van woningen en het verbeteren van de ventilatie kunnen enerzijds de energielasten sterk verlaagd worden en anderzijds het comfort en het binnenmilieu verbeterd worden. De voorgenomen werkzaamheden dragen daarmee bij aan de verbetering van de volksgezondheid door de woningen dusdanig te isoleren dat vocht en tocht in huis worden beperkt, welke kunnen leiden tot gezondheidsproblemen.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing blijkt dat er inderdaad sprake is van verduurzaming van de woningen en waarom dit nodig is.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit.

De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de “Nationale Veiligheid Strategie” van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de “Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid” van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken.

Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

- **Huismus**
De huismus is aangetroffen binnen het plangebied. Er is zijn drie nesten vastgesteld, deze bevinden zich allen aan de Plesmanstraat 26 aan de zuidoost zijde van de woning onder de dakpannen.
- **Gierzwaluw**
De gierzwaluw is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn twee nesten vastgesteld, deze bevinden zich beide aan de kopgevel van de Plesmanstraat 130.

De locaties van de verblijfplaatsen zijn opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

Staat van instandhouding

Huismus

De huismus komt in vrijwel heel Nederland voor (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022). De huismussenpopulatie werd in 2017 tussen de 600.000 en 1 miljoen broedparen geschat. Sinds midden jaren tachtig is de landelijke populatie huismussen met ruim 60% afgenomen, met een significante afname in de jaren negentig (Broedvogels in Nederland in 2017. Boele et al, 2019). Het Netwerk Ecologische Monitoring geeft in recente

metingen een stabiele huismussenpopulatie sinds het jaar 2000 weer (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al, 2022). Gegevens van het Punt Transect Tellingen Project tonen echter een lichte afname (Huismus en Ringmus in Nederland meer dan 40 jaar gevolgd. Van Manen, 2020).

De kwaliteit van het leefgebied van de huismus is de afgelopen jaren afgenomen door onder andere renovatie en isolatie van gebouwen, een kleiner voedselaanbod, minder beschutting (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022) en roofdieren (Kennisdocument huismus. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de huismus als matig ongunstig (Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn. Vogel et al, 2013). Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding als ongunstig – ontoereikend.

Regionaal en lokaal

Volgens het recente sovonrapport 'Broedvogels in Nederland 2022' blijkt dat de huismuspopulatie in de provincie Utrecht constant blijft. Uit de verzamelde gegevens van het Monitoring Urbane Soorten (MUS) programma blijkt dat de huismus in de regio een stabiele trend vertoont. Dit suggereert dat de populatie op dit moment voldoende groot is om gunstige overlevingsomstandigheden te handhaven.

Er is echter wel lokale variatie te vinden. Het rapport toont aan dat deze lokale variatie in stedelijke huismustrends wordt beïnvloed door verschillende factoren, waaronder de omvang en uitvoering van nieuwbouw- en renovatieprojecten, evenals de manier waarop gemeenten en bewoners omgaan met groenvoorzieningen in de wijken. Belangrijke aspecten hierbij zijn onder andere het aanbieden van alternatieve nestplaatsen tijdens isolatiewerkzaamheden, hoewel er nog weinig bekend is over de effectiviteit hiervan (Verburg 2020), en het beheer van openbaar groen en de inrichting van tuinen met hagen en struiken.

Ecologisch onderzoek van Arcadis heeft aangetoond dat de huismus aanwezig is in en rondom het plangebied. De wijk heeft relatief veel groen, wat de omgeving erg geschikt maakt als leefgebied voor de huismus.

Gierzwaluw

In de broedperiode is de gierzwaluw een algemeen voorkomende soort in Nederland, waarbij ze voornamelijk in stedelijk gebied aanwezig kunnen zijn (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). De aantallen en aantalsontwikkelingen van gierzwaluwen zijn momenteel onduidelijk. Er wordt geschat dat het aantal broedparen tussen de 45.000 en 70.000 ligt (Gierzwaluw. Stats.sovon.nl. Sovon, 2022). Vanaf 2007 is de broedpopulatie van de gierzwaluw significant afgenomen (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al, 2022). De gierzwaluw gebruikt vaak jaren achtereenvolgende dezelfde nestplaats (Kennisdocument gierzwaluw. BIJ12, versie 1.0 - 2017), maar is een mobiele soort die zich door heel Nederland verspreidt. Het verspreidingsgebied is hierdoor beoordeeld als gunstig (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018).

Woningrenovatie, nieuwbouw en het Bouwbesluit-verbod van openingen (zoals stootvoegen) in woningen hebben invloed op het aantal nestgelegenheden voor gierzwaluwen. Hierdoor is de kwaliteit van het leefgebied afgenomen (Kennisdocument gierzwaluw. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelde de landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw in 2013 nog als gunstig (Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn. Vogel et al, 2013). Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding vijf jaar later als ongunstig – ontoereikend.

Regionaal en lokaal

Gierzwaluwen bouwen hun nesten voornamelijk in gebouwen in Nederland, zoals huizen, kantoren en hoogbouw. Vooral pangedekte woningen, zowel voor- als na-oorlogs, worden vaak gebruikt als nestplaats. Deze informatie is bevestigd door de natuurwaardenkaart van Utrecht. Helaas is er de afgelopen jaren een verslechtering waargenomen in de staat van instandhouding van de gierzwaluw, voornamelijk als gevolg van renovatiewerkzaamheden.

Ecologisch onderzoek van Arcadis heeft aangetoond dat de gierzwaluw aanwezig is in en rondom het plangebied. In Soesterberg is de exacte staat van instandhouding niet bekend, maar er zijn wel waarnemingen van gierzwaluwen verspreid over de gemeente in de afgelopen 5 jaar die verband houden met de aanwezige bebouwing.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen drie nestplaatsen van de huismus en twee nestplaatsen van de gierzwaluw vernielen.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We gaan akkoord met de mitigerende en compenserende maatregelen die u voorgesteld heeft. Deze maatregelen staan in bijlage 2 van deze beschikking.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat de ingreep niet tot verslechtering leidt van de staat van instandhouding van de huismus en gierzwaluw. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk. We verzenden deze beschikking aan Arcadis Nederland b.v. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Portaal;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Soest.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Valid Signed door
op 05-10-2023

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

Is het voor dit specifieke project niet mogelijk om de werkzaamheden twee weken voor de start te melden? Dan moet u contact opnemen met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030 702 33 00.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en

compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. De plaatsing van de tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus moet voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld worden in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).
12. De plaatsing van de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gierzwaluw moet voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld worden in het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023)

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

5 Maatregelen en beoordeling resteffecten

5.2 Uitgangspunten

5.2.1 Uitvoering in relatie tot kwetsbare periodes

In Tabel 5 zijn de kwetsbare periodes van de hiervoor beschreven soortgroepen aangegeven waarbinnen werkzaamheden bij voorkeur *niet* dienen plaats te vinden.

Tabel 5. Kwetsbare periodes (per maand) van aanwezige soorten. Hoe donkerder de kleur, hoe kwetsbaarder de periode is voor de aanwezige soorten en verblijftypen. Met een blauwe contour is de meest gunstige periode aangegeven voor uitvoering van de werkzaamheden

Type verblijfplaats	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Huismus (broedseizoen)												
Huismus (nest- en rustplaats)												
Gierzwaluw (broedseizoen)				15								
Algemene broedvogels (broedseizoen)												

5.2.2 Typen maatregelen

Voor soorten van de Habitatrichtlijn (zoals vleermuizen) en enkele soorten van de Vogelrichtlijn wordt niet zonder meer een ontheffing afgegeven voor de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Een initiatiefnemer moet ervoor zorgen dat door de uitvoering van het project, soorten zo min mogelijk benadeeld worden. Om dit te bewerkstelligen moeten vóórafgaand aan iedere ingreep werkzame, verzachtende (mitigerende) maatregelen getroffen worden, waardoor soorten netto niet in aantallen achteruit zullen gaan en de staat van instandhouding gewaarborgd blijft. Mitigerende voorzieningen worden in de praktijk niet direct in gebruik genomen, daarom is sprake van een gewenningsperiode. In deze gewenningsperiode krijgen soorten de kans om nieuwe verblijfplaatsen te ontdekken en in gebruik te nemen.

Compensatie vindt plaats als de functionaliteit van de nestplaats door de ingreep direct (door vernietiging of verstoring) of indirect (door al dan niet gedeeltelijke ontoegankelijkheid) wordt aangetast. Compensatie kan zowel binnen als buiten het projectgebied plaatsvinden en is gericht op het versterken van bestaande (deel)populaties. De staat van instandhouding van de soort (op lokaal, regionaal of landelijk niveau) wordt daarmee gewaarborgd.

Concreet betekent dit dat voor gebouwbewonende geldt dat tijdelijke en soms ook permanente maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten (en daarmee overtreding Wnb) te voorkomen, beperken (mitigeren) en/of compenseren. Per soort worden deze maatregelen volgens de volgende categorieën besproken:

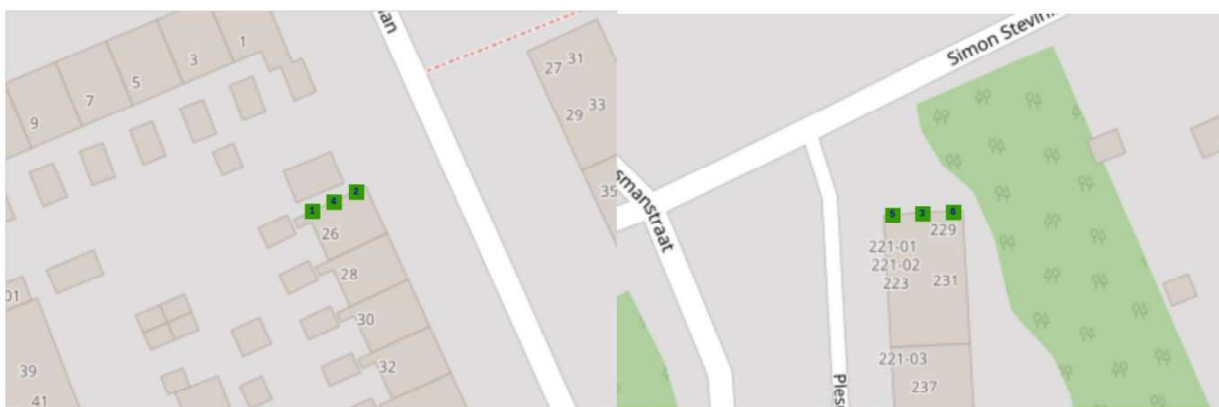
- Mitigatie: het aanbieden van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen, zodat tijdens de werkzaamheden verblijfplaatsen beschikbaar blijven voor de aanwezige individuen.
- Ontmoediging en vrijgave: het aanbrengen van voorzieningen in de bebouwing waardoor herbezetting wordt voorkomen, zodat tijdens de werkzaamheden dieren afwezig zijn en verstoring en doden van dieren voorkomen wordt;
- Compensatie: Het aanbieden van permanente alternatieven (wanneer sprake is van resteffecten), zodat na afronding van de werkzaamheden de functies van het projectgebied opnieuw gewaarborgd zijn voor de aanwezige individuen.

5.3 Huismus

5.3.1 Mitigatie en compensatie

Voor mitigatie en compensatie van de huismus gelden de volgende richtlijnen met specifieke maatregelen voor huismus op basis van het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023):

- Voor elke nestplaats die aangetast of verwijderd wordt, worden minimaal twee nieuwe nestplaatsen aangeboden. Dit resulteert in onderhavig geval tot $3 \times 2 = 6$ tijdelijke en 6 permanente verblijfplaatsen.
- Geschikte tijdelijke verblijfplaatsen (nestkasten) voor de huismus zijn de in het Kennisdocument beschreven Model A zoals: HMT1 van Unitura].
- De tijdelijke kasten zijn door Unitura geplaatst aan de noordgevel van Professor Lorentzlaan 26 (woning in bezit van Portaal) en drie tijdelijke verblijfplaatsen (HMT1) aan de noordgevel van Plesmanstraat 221-231 (een appartementencomplex, met toestemming van de VvE) in juni 2023. In Figuur 4 zijn de locaties weergegeven. De kasten hangen niet allemaal binnen 200 meter van Plesmanstraat 26. Er zijn geen andere locaties gevonden waar toestemming is verkregen van de bewoners.
- Deze vervangende nestplaatsen voldoen aan de vereisten die vermeld staan in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2022).
- Schakel voor de plaatsing/opanging van de kasten een ecologisch deskundige in die die deze werkzaamheden begeleidt.
- Geschikte permanente verblijfplaatsen voor huismus zijn bijvoorbeeld Uni-Nestkast Huismus van Unitura. Deze worden geïntegreerd in het dak.
- De permanente voorziening betreft een zestal verblijven die in het dak worden geïntegreerd aan de noordkant van Plesmanstraat 26 (specificaties zullen nader worden bepaald en worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol).

Figuur 4. Locatie van tijdelijke huismusvoorzieningen.

5.3.2 Ontmoediging en vrijgave

Omdat de nesten van huismus jaarrond gebruikt kunnen worden moet voor aanvang van de werkzaamheden de nestplaats ongeschikt gemaakt worden (ontmoedigen). Hiermee wordt voorkomen dat huismussen tijdens de werkzaamheden op de nestlocatie verblijven, waardoor geen individuen opzettelijk gedood of verstoord worden.

Voor ontmoediging geldt het volgende:

- Ontmoediging vindt plaats in de minst kwetsbare periode. Ontmoediging daarbuiten is niet toegestaan vanwege de kwetsbare broed- en winterrustperiode.
- Minimaal drie dagen (met voor huismus goede weersomstandigheden) voorafgaand aan de werkzaamheden aan de bebouwing worden de oorspronkelijke verblijfplaatsen ongeschikt/ontoegankelijk gemaakt (ontmoedigd).
- Ontmoediging moet plaats vinden tussen 1 uur na zonsopgang en 1 uur voor zonsondergang (wanneer huismussen actief zijn).

- Het functioneren van de ontmoediging wordt 3 dagen na plaatsing gecontroleerd (inspectie) door een deskundig ecooloog (vrijgave), waarbij gecontroleerd wordt op aanwezigheid van individuen. Aansluitend zullen (bij gebleken afwezigheid van individuen) bijvoorbeeld spouwborstels of vulschuim onder de eerste rij dakpannen ter hoogte van dakgoot aangebracht worden (zodat huismussen niet meer terug naar de nestlocatie kunnen vliegen). Een ecologisch deskundige bepaalt samen met de uitvoerder/aannemer de best passende ontmoedigingsmethode.
- Wanneer niet vóór maart het jaar erop wordt aangevangen met de werkzaamheden, wordt een tweede inspectieronde (vrijgave) uitgevoerd door een ecologisch deskundige.
- De werkzaamheden worden pas gestart nádat de ecooloog de ontmoedigende maatregelen heeft gecontroleerd en heeft geconcludeerd dat er geen dieren meer in het te renoveren gebouw aanwezig zijn (vrijgave).
- Ontmoediging is pas mogelijk ná verlening van de ontheffing.

5.4 Gierzwaluw

5.4.1 Mitigatie en compensatie

Voor mitigatie voor de gierzwaluw geldt dat volledig buiten de kwetsbare periode wordt gewerkt, ook indien werkzaamheden enige tijd uitlopen. Noodzaak tot tijdelijke mitigatie is dan ook niet aan de orde voor de gierzwaluw.

Wel is compensatie van de nestlocaties aan de orde. Hiervoor gelden de volgende richtlijnen met specifieke maatregelen voor gierzwaluw op basis van het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023).

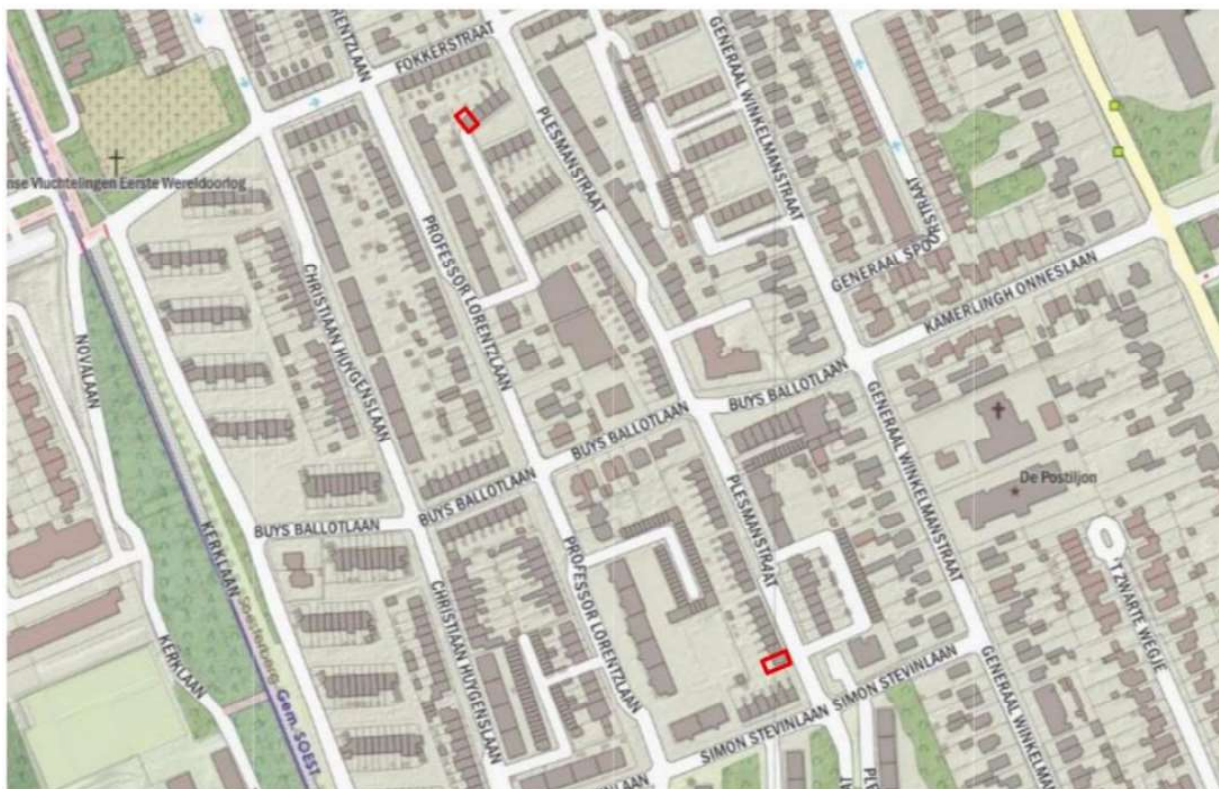
- Voor elke nestplaats die aangetast of verwijderd wordt, worden drie nieuwe nestplaatsen aangeboden. Dit resulteert in onderhavig geval tot $2 \times 3 = 6$ permanente verblijfplaatsen.
- Geschikte permanente verblijfplaatsen voor gierzwaluw zijn bijvoorbeeld Uni-Nestkast Gierzwaluw van Unitura;
- De permanente voorziening betreft een zestal verblijven die in het dak worden geïntegreerd aan de oostkant van Plesmanstraat 130 (specificaties zullen nader worden bepaald en worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol).
- Deze vervangende nestplaatsen voldoen aan de vereisten die vermeld staan in het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023).
- Schakel voor de plaatsing/opanging van de kasten een ecologisch deskundige in die die deze werkzaamheden begeleidt.
- Permanente verblijfplaatsen moeten na start werkzaamheden, uiterlijk voor 15 april 2024 gereed zijn.

5.4.2 Ontmoediging en vrijgave

Nestlocaties van de gierzwaluw hoeven niet vrijgegeven te worden omdat de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw worden uitgevoerd.

Bron: "Activiteitenplan Soortbescherming Wnb Planmatig onderhoud en verduurzaming 2023 2 Soesterberg BAM" van 14 september 2023

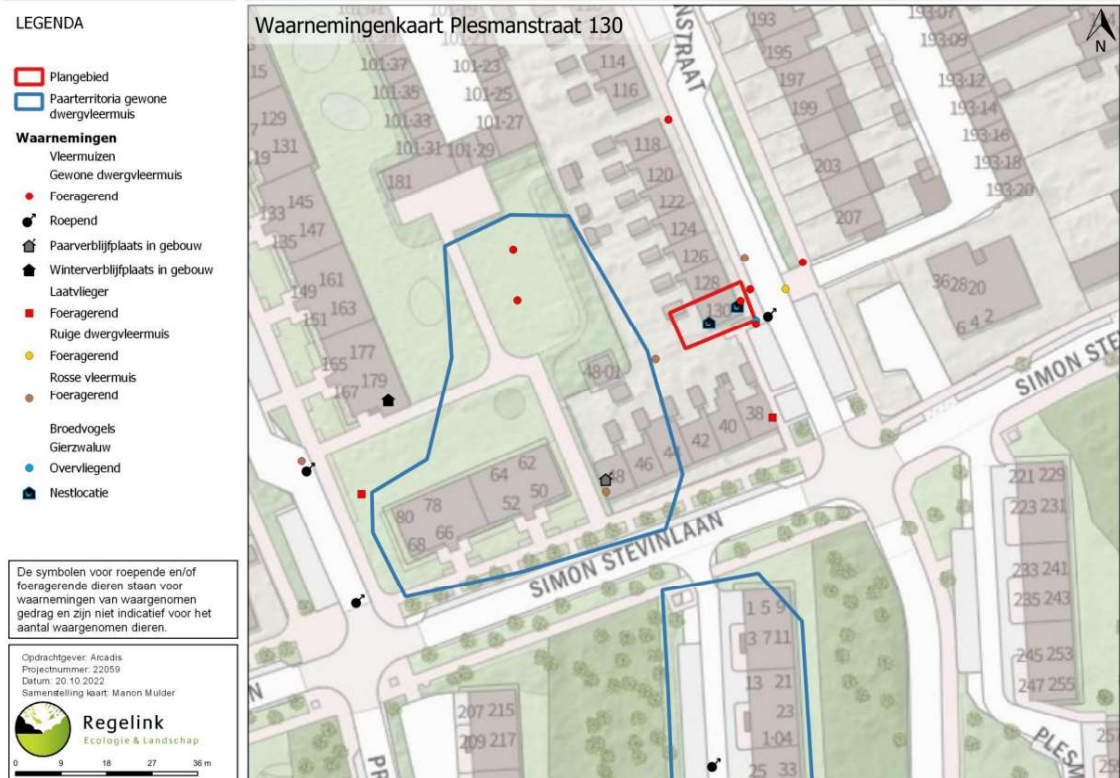
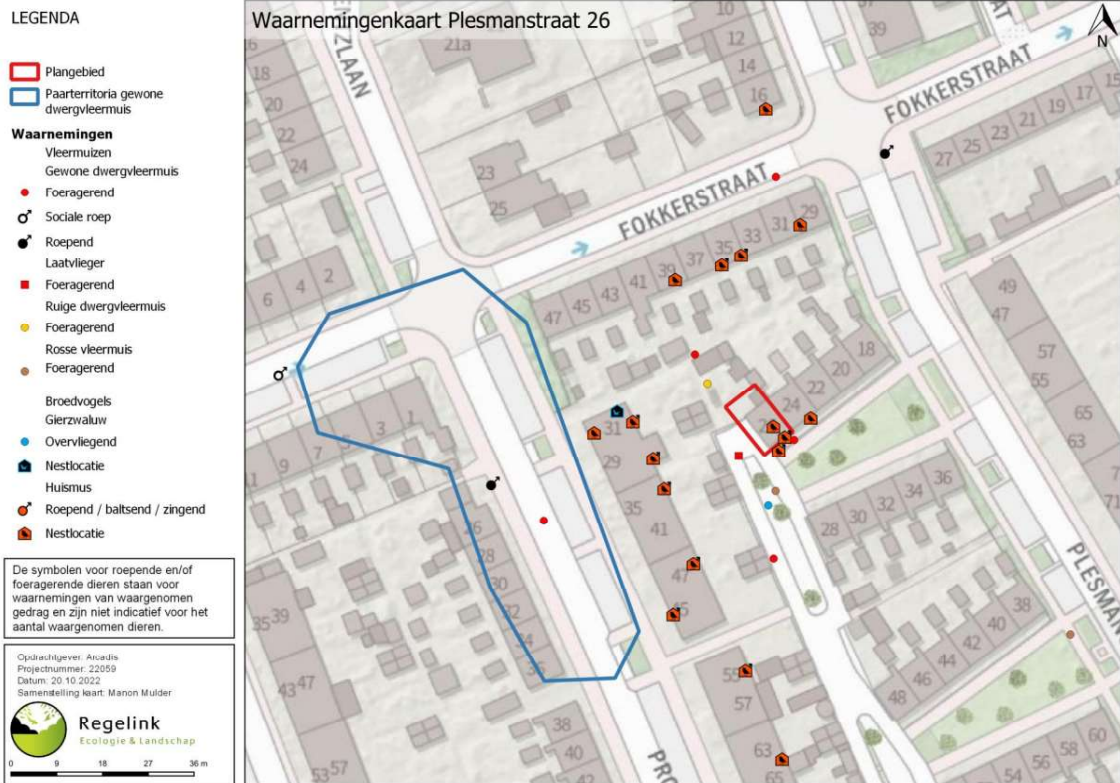
Bijlage 3: Locatie plangebied

Figuur 1 Ligging projectgebied met rode omlijning, ten noorden ligt Plesmanstraat 26 en ten zuiden Plesmanstraat 130 (bron: Mulder, 2022).

Bron: Activiteitenplan Soortbescherming Wnb Planmatig onderhoud en verduurzaming 2023 2 Soesterberg BAM van 14 september 2023

Bijlage 4: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen

Bron: "Onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen Plesmanstraat 26 & 130, Soesterberg" van 22 november 2022